

KRAGERØ
KOMMUNE
-
OPPVEKST

RUTINE FOR OVERGANGEN MELLOM BARNEHAGE, SKOLE, SFO

§ 4-7 Overgangen frå barnehagen til skolen

«Kommunen skal sørge for at barna får ein trygg og god overgang frå barnehagen til skolen og skolefritidsordninga.»

Rammeplan for barnehagens innhold:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.»

Innhold:

- Årshjul for overgang barnehage – skole og SFO
- Samtykkeskjema
- Overgangssamtale mellom barnehage og foresatte

Årshjul for overgang barnehage – skole og SFO
Gjelder alle kommunale og private barnehager og skoler

Merknad til årshjulet: På enkelte av rutinene kan det forekomme variasjon i tidspunkter og organisering mellom skolene.

TID	TILTAK	ANSVAR
JANUAR - FEBRUAR	Barnehagen kartlegger flerspråklige barn ved hjelp av kartleggingsverktøyet «TRONDHEIMSKARTEN». (Dersom det finnes et mer egnet kartleggingsverktøy byttes Trondheimskart ut.) - Samtykke fra foresatte må foreligge	Barnehagen
	Skolen og barnehagen gjennomgår språkkartleggingene av de flerspråklige barna	Skolen
	Kragerøskjærgårdens Montessoriskole (KSM) sender oppdatert liste over skolestartere til Kommunalsjefen som sender oversikt ut til barnehagene	KSM
	Møte mellom barnehagelederne og rektorene der det blant annet legges planer for besøk og treffpunkt mellom skole og barnehage	Oppvekst
MARS APRIL	Barnehagen, SFO og skolen samarbeider om et foreldremøte der det informeres om overgangsplanene, skolestart og tips og råd om hva foreldre bør ha fokus på før skolestart	Barnehagen og skolen
	Skolestarterne mottar innkalling til innskrivning Liste med når det enkelte barn er innkalt sendes til barnehagen	Skolen
	Innskriving på skolen. Det tilbys hjelp til å melde inn på SFO.	Skolen
MAI - JUNI	I en foreldresamtale gjennomgås «overgangsskjema» i samarbeid med foresatte. Barnehagen påpeker viktigheten av at skolen får informasjon fra barnehagen for å legge godt til rette i skolestarten. Foresatte skriver under samtykke om hva som skal overføres til skolen og får kopi av skjemaet.	Barnehagen
	Overgangssamtaler mellom barnehage, skole og SFO om gruppe og enkeltbarn (der det foreligger samtykke) → informasjonen formidles videre til aktuelle personer i skole og SFO	Skolen
	Skolen (for eksempel; lærer / SFO leder / miljøarbeider) besøker barnehagen og hilser på eller er sammen med skolestarterne	Skolen
	Skolestarterne: - besøker skolen / SFO - møter fadderklassen / faddergruppa / fadderens sin ➤ skolen har ansvar for innholdet	Barnehage Skole SFO

	Når det er skolestartere som skal begynne på en annen skole enn nærskolen må foreldrene ta ansvar for at barnet blir kjent med den skolen det skal gå på	Foresatte
	Foreldremøte på skolen (varierer etter behov)	Skolen
AUGUST - SKOLESTART	TIDLIG SFO: Skolestartere kan starte på SFO før skolestart. Hvor mange dager dette dreier seg om vil variere fra år til år, og kan være ulikt mellom skolene: SE EGNE RUTINER	
	Skolestarterne mottar et brev med: - Tid og sted, plan for dagen og foresattes rolle 1. skoledag	
	«God start» i 1. klasse	
	Det oppfordres til åpen kontakt og dialog mellom barnehage og skole for å utveksle relevant informasjon knyttet til enkeltbarnet eller barnegruppa også etter skolestart	
SEPTEMBER – OKTOBER	Helsestasjonen mottar oversikt over barn som ikke går i barnehagen.	
	Overgangen og skolestart evalueres, gjerne via en FORMS undersøkelse som gjennomgås i et ledermøte	
	Foresatte til barn som vil ha behov for mye tilrettelegging i skolehverdagen bes underskrive samtykkeskjema slik at tilpassa overgangsarbeid kan starte ved behov	Barnehagen
	Barnehagen kontakter skolen vedrørende neste års skolestartere som mottar spesialpedagogiske ressurser eller som har behov for ekstra oppfølging, samt antall flerspråklige barn. For barn som vil ha behov for mye tilrettelegging i skolehverdagen, involveres PPT for å legge en plan for overgangen og skolestarten.	Barnehagen Skolen PPT
	Helsestasjonen innkaller barn uten barnehageplass til samtale om skolestart. Foresatte undertegner samtykkeskjema slik at helsestasjonen kan kontakte skolen ved behov.	Helsestasjonen
HELE ÅRET	Barnehagene har fokus på at skolestarterne utvikler og trener på grunnleggende ferdighetene	Barnehagen
	Alle barnehagene og skolene bruker et felles overgangsobjekt, f.eks. sang, bok, eventyr, som bidrar til en trygg og god overgang, skaper sammenheng og mulighet til mestring og gjenkjenning, gir barn fra ulike barnehager en felles erfaringer som kan gjøre det lettere å bygge relasjoner med barn de ikke kjenner.	
	5 – åringene skal samles jevnlig på tvers av de barnehagene som har barn som skal til samme nærskole	Barnehagen
	Når det er skolestartere som skal begynne på en annen skole enn nærskolen må foreldrene ta ansvar for at barnet blir kjent med de barna det skal gå på skolen med	Foresatte

Samtykkeskjema overgang barnehage – skole, SFO

For å tilrettelegge for en god og trygg start på skoletiden er det viktig at barnehagen formidler informasjon om ditt barn til skolen og SFO.

Informasjon om samtykke

Ansatte i barnehage, skole og SFO er underlagt taushetsplikt i henhold til Forvaltningslovens § 13.

Barnehagen kan bare utveksle informasjon om ditt barn når du/dere har gitt samtykke til det. Samtykket skal være «informert». (Unntak: Informasjon som er nødvendig for å redde liv og helse).

Et informert samtykke innebærer at foresatte er gitt informasjon om:

- hvilke opplysninger som skal utveksles
- hvordan opplysningene skal brukes
- muligheten til å nekte at opplysninger om spesielle forhold utveksles
- at spesielle fagmiljø eller enkeltpersoner får bestemte opplysninger

I forbindelse med mitt barns skolestart gir jeg samtykke til at barnehagen kan:

1. Drøfte med skolen og SFO hvordan det best kan legges til rette for mitt barns skolestart.	Sett kryss hvis samtykker:
2. Overlevere informasjonen som er gitt på «overgangssamtale mellom barnehage og foresatte» til skole og SFO. Skjemaet makuleres av skolen når barnet går ut av 3. klasse.	Sett kryss hvis samtykker:
3. Overlevere relevante dokumenter barnehagen har som bidrar til at skolen kan legge best mulig til rette for mitt barn	Sett kryss hvis samtykker:

Barnets navn: _____

Barnehage: _____

Skolen barnet skal starte på: _____

Dato: _____

Foresatt: _____

Overgangssamtale mellom barnehage og foresatte

Barnehagen sørger for at dette skjemaet fylles ut i samarbeid med barnets foresatte på foreldresamtalen våren før skolestart. Skolen mottar skjemaet på overgangssamtalen mellom pedagogisk leder og kontaktlærer. Foresatte skal ha kopi av skjemaet.

Del 1: Målet for denne delen av samtalen er at barnehagen og foreldrene kommer fram til hvordan barnet best kan beskrives i forhold til følgende områder:

Hjelpespørsmål for å få en god beskrivelse av barnet:

Hva er barnets sterke sider?	
Hvilke aktiviteter liker barnet spesielt godt?	
Hvordan fungerer barnet sammen med andre barn, både i små og større grupper?	
Hvordan tar barnet imot og følger beskjeder som blir gitt felles og som en til en?	
Hvordan samhandler barnet med voksne?	
Hvordan fungerer barnet i styrte aktiviteter?	
Hvor selvstendighet er barnet i for eksempel påkledning - og toalettsituasjon, i lek og gruppeaktivitet?	
Kan barnet si fra til voksne om egne behov?	
Trenger barnet ekstra omsorg/tilrettelegging i enkelte situasjoner? Ev. i hvilke og hvordan?	
Er det aktiviteter/ situasjoner som virker skremmende på barnet, eller som barnet liker spesielt dårlig? Ev. hvilke?	
Hvordan fungerer barnet fysiske og motoriske: - grov motorisk, - finmotorisk	

Hvordan fungerer barnet språklig?	
Har barnet interesse for og kjennskap til bokstaver og tall?	
<ul style="list-style-type: none"> - Kan barnet skrive navnet sitt? - Kan barnet skrive bokstaver/tall? - Har barnet kjennskap til tall/tallmengde? 	
Har noen i nær familie lese- og skrivevansker?	
Har barnet opplevd mobbing?	
Er det noe ved barnet ditt som bekymrer deg?	
Har familien kontakt med hjelpeinstanser slik som PPT, barnevern, Barne- og Ungdomspsykiatrien, Voksenpsykiatrien, eller andre..?	
Viktige opplysninger om barnets helse (syn, hørsel, ev. allergier o.a.).	
Har barnet vært vitne til eller selv opplevd skremmende hendelser? Eks brann, ulykke, alvorlig sykdom, vold, rus	
Har barnet opplevd at noen rundt det blir veldig sinte, har ødelagt ting, klapset, slått, truet?	
Har dere eller andre i barnets nære nettverk hatt eller har vansker i forhold til rusmidler?	
Er det noe vi bør ha særlig fokus på for å støtte barnet best mulig i hverdagen og i sin utvikling?	
Spesielt for barn med et annet morsmål:	
Hvordan er barnets kompetanse i norsk språk?	
Hvordan er barnets kompetanse i morsmålet?	

Del 2:

Målet for denne delen av samtalen er å informere om hva som forventes av foreldrene når barnet begynner på skolen. Dette er en del av Kragerø kommunes innsats for å komme så tidlig som mulig inn med hjelp til barn som kan streve i løpet av skolegangen. Alle foreldre vil bli spurt de samme spørsmålene.

Bakgrunnen for spørsmålet om det er noe i familiens livssituasjon som gjør at situasjoner knyttet til overgangen kan bli vanskelig, er det faktum at barn som lever med kronisk sykdom, psykisk sykdom, foreldrekonflikter, samlivsbrudd, vold eller rus kan bli så berørt av dette at deres utvikling og adferd blir påvirket. Det samme kan gjelde barn som lever i familier der det er økonomiske problemer, og som bor i belastede og utrygge nabolag.

Spørsmålene kan oppleves som personlige og nærgående, men har kun en hensikt som er å gjøre det beste for barnet.

Barnehagen og skolen samarbeider om at alle barn skal få en god start på skolen. Barnehagen kan gi noen generelle råd om hva som er lurt å vite om og være oppmerksomme på, når de blir foreldre til et skolebarn.

- Hva kan dere (barnehagen og foreldrene) samarbeide om i forbindelse med forberedelser til skolestart
- Hva kan foreldrene trene på hjemme
- Hva trenger eventuelt foreldrene hjelp til utenfra (økonomisk hjelp, hjelp til å strukturere hverdagene)

Tips og råd til foresatte:	Er det noe i deres livssituasjon som gjør at dette kan bli vanskelig for dere å få til?
Snakk alltid positivt om andre barn, familier og skolen spesielt når barnet hører på	
Barna trenger å kunne følge og innordne seg systemene og rammene som blir satt av voksne. Det hindrer at barnet kan havne i vanskelige situasjoner og gjør at de kan bruke kreftene på å lære og være en god venn. Gi barnet mulighet til å trene hjemme <ul style="list-style-type: none">- på å ta imot beskjeder og utføre dem- vente på tur- akseptere at de får et nei på sine ønsker- akseptabel språkbruk	
Sørger for at barnet kommer presis til skolen og timene	
Det er lurt å lære barnet ditt at det skal mye til for å være borte fra skolen. Det er viktig å møte opp hver dag.	
Sender med riktig utstyr til turer og arrangementer	
Det er lurt å lære barnet ditt å ta vare på tingene sine og være mest mulig	

selvstendig og at foresatte passer på at alt som er nødvendig for skoledagen er med i sekken hver dag	
Sender med sunn niste hver dag	
Det er lurt at dere planlegger når barnet skal sitte med leksene og at dere sitter sammen med dem. Prøv å gjøre leksetida til en hyggelig tid dere har sammen	
Faste leggetider er bra. Frokost er en god start på dagen. Pass på at barnet får nok søvn sånn at det er opplagt til å lære.	
Når barnet begynner på skolen blir det kjent med nye mennesker og får større radius, da er det lurt at dere følger med, gjør dere kjent med de som barnet treffer. Gjør det trygt og hyggelig for barnet å ta med venner hjem.	
Møter på samtaler og foreldremøter	
Selvstendighet gir god mestringsopplevelse som igjen gir bedre lyst til å lære. På skolen er det heller ikke nok voksne til å hjelpe alle barna Bidrar til at barnet kan: -kle seg sjøl -ordne seg på do -passe på tingene sine	
Øv på å gå skoleveien i god tid før skolestart	
Spesielt for flerspråklige:	
Snakk morsmål hjemme, og snakk mye.	
La barnet delta i lek og aktiviteter med norske barn	
Bruk heftene: «Hjelp barnet ditt med matematikk» og «Hjelp barnet ditt med å lese» (oversatt til mange språk)	